

Λαογραφική έκπουλη τῆς Πανελλήνιου 'Ενδσεως Ποντιακῶν Σωματείων

'Εκπουλή 12^η (2-7-1976)

• • • • • ΣΗΜΑ • • • • •

• Ακοῦτε τὴν λαογραφική έκπουλη τῆς Πανελλήνιου 'Ενδσεως Ποντιακῶν Σωματείων - Ποντιακή 'Ηχω - πού γράφει καὶ ἐπιμελεῖται δὲ Στάθης Εβνταθιάδης.-

• • • • • τὸ σῆμα σβῆνετ

• Λαοποίοις ἀκροαταῖ,

• Η πανελλήνια σταυροφορία τῶν Ποντίων ὑπό τῆς αἰγίδα τῆς ιορυφαίας δργανώσεώς τους "Π.Ε.Π.Σ." γιά τὴν διγοράν ἐνδεικόν πολεμικοῦ σκάφους βρήκε μεγάλη ἀπήχηση. Οἱ παλμοὶ τῆς ιαρδίας ἐνδεικόν μεγάλου Ποντίου ἀποτελοῦν φωτεινῇ ἐλπίδα στὴν ὅλη προσπάθεια. Η προσωπικότητα του εἶναι δχι μόνον πανελλήνιας διλλαδίας καὶ παγκοσμίως γνωστή. Εἶναι δὲ ιορυφαῖος καμαδιογράφος καὶ δημοσιογράφος Δημήτρης Ψαθᾶς, Πόντιος τῆς Καταγωγῆ.

Σᾶς μεταδίδομε τώρα τὸ σχετικὸν ὄρθρο τοῦ Δημήτρη Ψαθᾶ, πού δημοσιεύεται στὴν ἔφημερίδα "Ἐπειδηποτευάντα, μέ τίτλο Ἐμεῖς οἱ Πόντιοι"

— "Ἐμεῖς οἱ Πόντιοι -γράφει- ἔχουμε ἔνα ὄραζο ιουσούρι -πέστε το καὶ φῶντο, δὲν θέλετε, δὲν πειράζετε. Πιστενούμε, δηλαδή, δὰς σάν χαρακτῆρες εἶμαστε οἱ πιο ἀκέραιοι καὶ υπέμποροι μέσα σ'όλο τὸν Ἑλληνισμό καὶ σάν πατριῶτες οἱ πιο φανατικοί. Φῶντο εἶπατε; "Εστω:

Παρακαλούθισσα κάποτε στὸ θέατρο Ρέξ ἔναγκη ἡρωΐδη ποντιακὸν ἔργο -Πόντιον συγγραφέα- πού εἶχε τὸν τίτλο "Τραντέλλενοι". -"Εννοεῖ δὲ κ. Ψαθᾶς τὸ ἔργο "Τὸ κάστρον μετ'οἱ Τραντέλλενοι" τοῦ Στάθη Εβνταθιάδη-.

- Τι θὰ πῆ Τραντέλλενοι, ρώτησα τὸν συγγραφέα, δταν εἶδα τὸν παράδεινο τίτλο.

- Τριάντα φορές "Ελληνες"
- "Υπάρχουν τέτοιοι "Ελληνες;
- Οι...Πόντιοι; ...

Δέν ξέρω αν διαφαντηριώμενος ήταν έπιυσδηση τοῦ συγγραφέα ή αν διαφέρεται στίς παραδόσεις τῶν Ποντίων -πάντως χαρακτηρίζεται, νομίζω, άρκετά καλά το...φώνιο μας, πού δικαίως μᾶς διθημε πολλές φορές ή εθνικιστικά ν' αποδείξουμε ότι δέν είναι μόνο φώνιο.

"Άλλη μιά εθνικιστική, κοιπόν, μᾶς παρουσιάζεται τώρα η αύτη έντασσεται μέσα στά γενικότερα πλαίσια τοῦ πατριωτισμοῦ δλων τῶν 'Ελλήνων, πού προσφέρουν -διαθένας ματά διναμη- τήν συνδρομή του για τήν ένταση τοῦ Πολεμικοῦ μας Ναυτικοῦ. Δέν χρειάζεται, βέβαια, νά δείξου με ότι είμαστε ...30 φορές "Ελληνες, άλλα χρειάζεται διαφαντητικός, διδελφοί Πόντιοι, μά δύσσουμε καί σήμερα το πιδ λεβέντικο "παρών" μας σε τοῦτο το γενικό προσκλητήριο τοῦ Εθνους.

"Η έκκληση ζητεῖται άπό τήν "Πανελλήνια" Ένωση Ποντιωτῶν Σωματείων" Έδρα Θεσσαλονίκη, πρόεδρος Χαράλαμπος Λυσαρίδης- καί θυμίζει σ' δλους τούς Ποντίους, τής 'Ελλάδος καί τοῦ Εξωτερικοῦ, το δια χρέος τούς τής στιγμῆς, πού είναι ένα χρέος τιμῆς για δλους τούς "Ελληνες.

Οι σημαντικές προσφορές για τήν έθνική μας άμυνα προέρχονται συχνά άπ' τά Ισχυρά βαλάντια φτωχῶν βιοπαλαιστῶν, έργατῶν καί θυλλήλων.

Θα ήταν δύσιανδητο, φυσικά, νά λείφουμε στο Πόντιο άπ' την πανελλήνιο τοῦτο ξεσηκωμό, γιατί, ίδιαίτερα έμενες -μαζί με δλους τούς Μικρασιάτες- έχουμε το διαβερδ προνόμιο νά ξέρουμε, άπό προσωπική μας έμπειρια, γιά ποιδν έπειθουλο έχθρο θά πρέπει νά είναι πάντα έτοιμη ή πατρίδα.

"Έχουμε τήν ίδιαίτερη θυμητή φάνεια τής ράτσας μας έμενες οι Ποντίοι, γιατί ή ράτσα ή δική μας, ή ποντιακή, ήταν έκεινη πού οήκασε τά διπλα ένδαντια στὸν Τούρκο καί κράτησε έπι χρόνια το διατάρτικο στά τιμημένα βουνά τοῦ Πόντου, διατολικοῦ καί δυτικοῦ. Η ράτσα έκεινη πού έδωσε στὸν έθνος άλγειστους διγωνιστές τής έθνικής ταραχῆς, πλήθος άμετρητο άπό ήρωες καί μάρτυρες. //

Καὶ δὲ Δημήτρης Ψαθᾶς συνεχίζει τὸ ἄρθρο του ὃς ἔξις:

"Ἐνας τρύπος, λέω, νά δεξουμε γιά μιά φορά διειδα τήν λεβεντιδα μας -δχι δά καὶ τδσο δδυνηρδες- εἶναι ή συμμετοχή μας στήν προσπίθεια ποσ δινέλαβε ή Πανελλήνια "Ἐνωση τῶν Πρυτίων." Αντικειμενικός σκοπός εἶναι νά φτιάξουμε ἔνα καράβι ποσ θά δνομασθῇ "Πρύτος" καὶ θά ἐνταχθῇ στις συνάμμεις τοῦ πλεμμικοῦ μας Παντίων.

Αὕτη εἶναι ή πανριωτική φιλοδοξία ἐκείνων ποσ ζεκίνησαν τήν προσπάθεια καὶ δέν ἔχω καμμιά διμερίσια δτι βρῆκε κι' δλας δμέση διπήχηση στά αἰσθήματα δλων τῶν Ποντίων.

Κι' ὅταν, μέ τδ καλδ, θά γίνη τδ καράβι μέ τ' ὄνομα "Πρύτος", θά μποροῦσε νά ἐπανδρωθῇ μέ παιδιά Ποντίων -ἐκείνα τά παιδιά, τῶν δποσ-ων οἱ πατεράδες πολέμησαν ή ἔπεσαν στο^ν τιμημένους προμαχῶνες τῶν βουνῶν τοῦ Πρύτου καὶ τώρα θά μποροῦν νά συνεχίζουν, δπ' ἀλλες ἐπάλ-ξεις, τήν παράδοση τῆς τιμῆς καὶ τῆς δξιεπρεπείας ποσ εὐλαβούμεθα περισσότερο δπόδ κάθε τι ἄλλο, ἔμετς οἱ Πρύτοι... //

Σᾶς μεταδόσαμε τδ ἄρθρο τοῦ Δημήτρη Ψαθᾶ μέ τίτλο "Ἐμεῖς οἱ Πρύτοι", ποσ δημοσιεύτηκε στην ^{στην ιπογραφαν της γραμματικής} "Πλευθεροτυπία", καὶ ποσ δποτελεῖ τδ πιστήχηρο προσκλητήριο πρός τοὺς Ποντίους γιά τήν δπόθεση τοῦ πολε-μικοῦ σιάφους "Ο Πρύτος".

· · · · · ΛΥΡ - ΤΡΑΓ (Τραντέλλενοι) · · · · ·

* Ακολουθοῦν παραδοσιακοί σκοποί τοῦ Πρύτου.

· · · · · ΛΥΡ - ΤΡΑΓ · · · · ·

Καὶ τώρα τδ τακτικό μας δινέκδοτο. Σατιρίζει δστοχες εύχες στά πλαίσια μνημοσύνων.

-Σδ παλαιά τά χρόνωα σά μνημσυνα ἐποίνων καὶ καλά φαίτα. Ψαλμούς ἔλεγαν δτα. Σ' ἔναν διοῖκον φαλμδν σά σεράντα εἴνονος δποθαμένονος ἔτοπλαεύτεν ὄλεν τδ χωρίου. Εποίκαν τδν φαλμδν δμουν ντδ ἔπρεπεν. Κρέατα, σιρβάδες, μῆλα, κρασία, τά καλά τη θεοῦ δλια σδ τραπέζ'. Εἶνας γραίετσα πολλά εύχαριστέθεν δισήν τάξιν καὶ πρό πάντων δσδ φαίτα.

* Ετελείωσεν δ φαλμδν καὶ δ κάθα εἶνας ἔδινεν τήν εύχην δτ "δ θεδν νά συχωρά του... νά ζῆτεν καὶ νά μή διασπάλετε του κι' ἄρ' δοῖα" καὶ

Έφευεν. "Ερθεν καὶ ἡ σειρά σήν γραιτσαν, τίναν εἶπαμε." Μασούμασεν τὸ διποιτιανός καὶ θ' ἀποχαιρετᾶ. Νουνίζ' κι' ὀπονουνίζ' ποῖον λόγον καλδὺ θὰ λέη, ποῖον καλδὺ εὐχῆν θὰ δη. Εἴπαμε, πολλό δικαριστέθεν δύσν φαλμδν καὶ πρὸ πάντων δύσν φαία.

-Κι' ἔδρ έγώ πᾶν ντό νὰ λέγω σας, εἶπεν, "Λοΐνον φαλμδν πουθέν· κι εἶδα." Λοΐνον τάξιν, δοῖνα φαία!.. Πῶς νὰ λέγω σας... δλλ' τεῦ πᾶ διφτάνε φαλμούς. Μέτα, πῶς νὰ λέγω σας, ἀποθαμέν· πᾶ δοῦς ίγεννε.

• • • • • ΛΥΡ - ΤΡΑΓ • • • • •

Ιλείνομε τὸ πρόγραμμά μας μὲν υεοκοντιακούς σκοπούς.

• • • • • ΛΥΡ - ΤΡΑΓ • • • • •

* Μδῶ τελειώνει ἡ ἐκπομπή μας.-Κοντά σας καὶ πάλι τὴν ἐρχόμενη ἑβδομάδα τὴν ίδια μέρα καὶ ὥρα.

• • • • • Σ Η Μ Α • • • • •

'Αιούσατε τὴν λαογραφική ἐκπομπή τῆς "ανελληγίου" Ένωσεως Ποντιακῶν Σωματείων - Ποντιακή Ήχδ - πού γράφει καὶ ἐπιμελεῖται διτέληγε Εύσταθιόδης.-

• • • • • τὸ σῆμα σβήνει